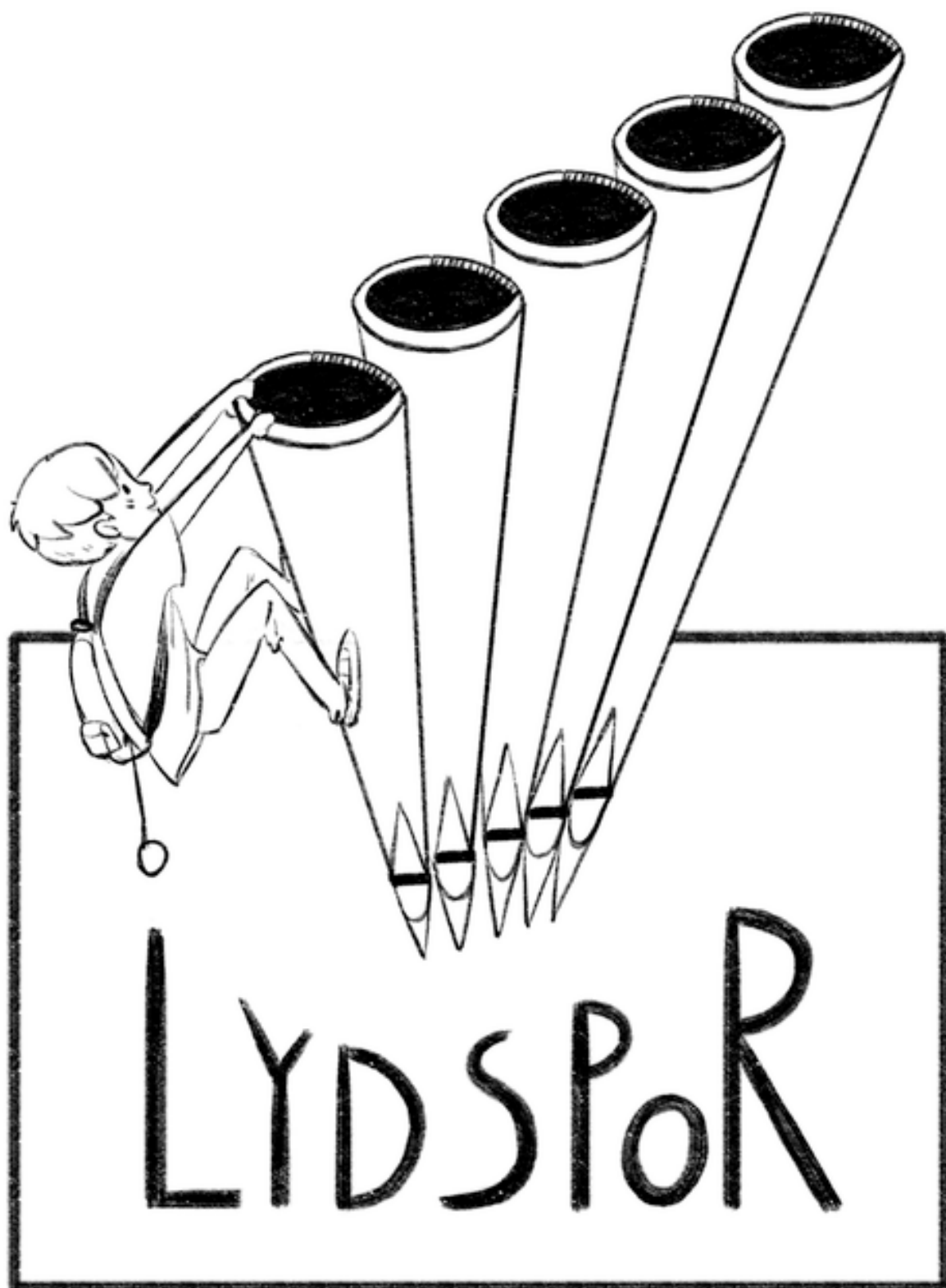

VEJLEDNING til præster & organister

Landsnetværket af Folkekirkelige Skoletjenester

LEG MED LYD I BIBELSKE FORTÆLLINGER

LYDSPOR - leg med lyd i bibelske fortællinger

PROJEKTET ER UDARBEJDET AF
Landsnetværket af Folkekirkelige Skoletjenester, 2015.
www.folkekirkensskoletjeneste.dk

PROJEKTET ER STØTTET AF
Undervisningsministeriet
A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal
LB-fonden
Jubilæumsfonden af 12.08 1973

Indholdsfortegnelse

Forord 4

Info om lydspor 6

1. Animationsfilmen LYDBØLGE 7
2. De fem bibelfortællinger 7
3. Lydplatformen LYDMASKINEN 7

Kirkebesøg 8

Forberedelse 8

Skridt for skridt 10

1. Velkomst og præsentation 10
3. Planen for besøget præsenteres 11
4. Kirkens akustik 11
5. Ved orglet 11
6. Lydgætteleg 13
7. Musikfortællingen Vandringen på søen 14
8. Afrunding med lydsang 14

Bilag 15

1. Lydgætteleg kopiark 16
2. Klokkesang 17
3. Vandringen på søen - node 18
4. Vandringen på søen - tekst 20
5. Lydsangen 21
6. Filmmusik - noder 22

Forord

LYDSPOR er et undervisningsforløb til 1., 2. og 3. klasse. Projektet er udarbejdet af Landsnetværket af Folkekirkelige Skoletjenester, og det udbydes i samarbejde med de lokale kirker til skoler landet over.

Projektet er inspireret af Jan Kjærstads beskrivelse af, hvordan drengen Jonas - siddende inde i faderens orgel - 'spilles hel' af Johan Sebastian Bachs musik. Orglets toner udtrykker og spejler Jonas' sorg, og samtidigt virker musikken rensende og forløsende.

Med denne fortælling som afsæt arbejder eleverne med orglet og den klassiske musiks mange udtryksmuligheder gennem leg og eksperimenter. Derfor lægger projektet op til et samarbejde mellem skole og kirke, hvor eleverne besøger kirken og hvor organisten - sammen med præsten eller en anden medarbejder - præsenterer orglet og dets musik for eleverne. Eleverne får gennem kirkebesøget en forståelse for, hvordan orglet udgør lydsporet til ritualer og fortællinger, der tematiserer menneskelige grundstemninger som glæde, sorg, tomhed og fylde.

I skolens undervisning kobles musikken desuden til fem udvalgte bibelske fortællinger, som alle beskæftiger sig med grundlæggende tilværelsesspørgsmål. Eleverne kan således bruge fortællingerne om Moses, Noa, Maria, Jesus og Jonas som et spejl for deres egne tanker og erfaringer om det at være menneske.

Desuden ser eleverne i skolens undervisning animationsfilmen LYDBØLGE som ligeledes er inspireret af afsnittet om Jonas' oplevelse i orglet.

Afslutningsvis sammensætter eleverne deres egen lydfortælling af orgelmusik og effektlyde på en særlig online lydplatform, LYDMASKINEN.

Denne vejledning er tænkt som hjælp og inspiration til de organister og præster, der får besøg. Foruden denne skriftlige vejledning har vi videofilm et besøg. Videoklippene kan ses på www.lydspor.net under menuen "organist og præst".

Formålet med kirkebesøg

Kirkebesøget er helt centralt i forløbet, fordi eleverne her både møder den professionelle musiker og dens instrument. Desuden skal eleverne ledes på sporet af, at mennesker kommer i kirken med mange forskellige følelser spændende fra dyb sorg til stor glæde - og at kirkens musik derfor må have en spændvidde, der kan akkompagnere alle disse følelser.

På kirkebesøget skal eleverne træne deres evne til at lytte.

- Lytte til orglet som instrument. Hvordan lyder det? Hvad kan det?
- Lytte til, hvordan musik kan udtrykke og understøtte stemninger og livssituationer.
- Lytte til, hvordan musik kan indeholde en fortælling.

God fornøjelse med projektet

Landsnetværket af Folkekirkelige Skoletjenester

Drengen & musikken

Jonas hørte faren sætte sig på taburetten ved klaviaturet og bladde i noderne. Så skete der noget mærkeligt: Faren tændte for orglet, det vil sige den elektricitet, der drev viften, og Jonas hører, nej han mærker, hvordan omgivelserne fyldes med luft, hvordan luften strømmer ind i kancellerne. Det er som at sidde ude i naturen, i vinden, en varm vind. Jonas sidder og nyder dette sus og smældene fra registertrækkene, samtidig med at han mærker, hvordan han allerede fryser mindre og desuden slapper af, som om der er en underlig overensstemmelse mellem disse farens manipulationer med orglet og hans eget nervesystem.

Så begynder faren at spille. Johann Sebastian Bach. Haakon Hansen er overhovedet ikke i tvivl. Hvis noget kan hjælpe hans søn, må det være Johann Sebastian Bach. Og Jonas sidder inde i orgelhuset og synes, det lyder fantastisk. Som at høre musikken inde fra sig selv. Han er i musikken, han flyder på den. Hans krop bliver en pibe, og eftersom Bachs musik hænger sammen mere end nogen anden musik, føjer ting sammen, mærker Jonas, hvordan farens spil samler ham, sætter hans parterede krop sammen, og på et tidspunkt, hvor Jonas føler, som en sitren fra isse til tæer, hvordan kroppen på ny er blevet hel, og hvor musikken vælter sig specielt smukt rundt om ham, begynder han at græde, lige så stille.

Jan Kjærstad, Forførelsen, 1993

Info om lydspor

Foruden kirkebesøget består projektet af følgende dele:

1. En animationsfilm
2. Fem bibelfortællinger
3. En online-lydplatform

Da det kan være godt at kende lidt til den sammenhæng, som kirkebesøget indgår i, giver vi herunder en kort præsentation af ovenstående 3 projektdele. (En grundig beskrivelse af det samlede forløb findes i lærervejledningen, som findes på www.lydspor.net under menupunktet "lærer").

1. Animationsfilmen LYDBØLGE

Inden kirkebesøget har klassen set den lille animationsfilm LYDBØLGE. (4 minutter. Filmen kan ses på www.lydspor.net) Filmen er lavet særligt til dette projekt og handler om en dreng, der søger tilflugt i en kirke, hvor han får en stærk musikalsk oplevelse. At have set filmen vil være et godt afsæt til at snakke med eleverne.

Handlingen er inspireret af en scene i Jan Kjærstads roman *Forførelsen*. Hovedpersonen Jonas Wergeland oplever som barn en stor sorg. Faderen, der er organist, hjælper Jonas ved at spille Bach, mens Jonas sidder inde i selve orgelhuset og mærker, hvordan musikken spiller ham hel igen.

Musikken til filmen er sammensat af brudstykker af 3 orgelstykker af Bach.

- Adagio i C-dur BWV 564
- Toccata i D-mol BWV 565
- Fuga i A-mol BWV 543

Noderne til filmmusikken findes som bilag i denne vejledning. Det er således en mulighed at lade eleverne høre lidt af "filmmusikken" spillet live - og ikke kun gennem computerens højttalere. En indspillet udgave af filmmusikken ligger på www.lydspor.net under "organist og præst".

2. De fem bibelfortællinger

Efter besøget i kirken arbejder eleverne med 5 bibelske fortællinger.

- *Den lamme i Kapernaum*
- *Jonas og hvalfisken*
- *Marias historie* (fra bebudelsen til Jesu fødsel)
- *Moses i sivkurven*
- *Noas ark*

Arbejdet i klassen lægger vægt på de almenmenneskelige spørgsmål, livssituationer og følelser som fortællingerne rummer.

Der er udarbejdet en elevfolder med storyboard-tegninger til alle 5 fortællinger.

3. Lydplatformen LYDMASKINEN

LYDMASKINEN er et online-lydredigeringsprogram, som eleverne arbejder med hjemme i klassen. De skal her vælge orgelstykker og realløde, der passer til fortællingen, som de herefter trækker op på en tidslinje. På den måde laver de deres eget lydspor til en af de fem bibelske fortællinger.

Eleverne navigerer i fortællingen ved hjælp af de storyboard-tegninger, som de kender fra elevhæftet.

LYDMASKINEN findes på www.lydspor.net. Der kræves et log-in, som kan fås ved henvendelse til jeres lokale folkekirkelige skoletjeneste, hvis I skulle få lyst til at prøve.

Kirkebesøg

FORBEREDELSE

Målgruppe

1.-3. klasse

Tidsramme

Ca. 70 minutter.

Obs. 70 minutter er relativt kort tid. Hold fokus på projektets tema: Musik-stemninger-fortælling.

Se video af kirkesøget til inspiration

Videoklip fra et kirkebesøg i Fredenskirken i Viby findes på www.lydspor.net under menupunktet "organist og præst".

Video og vejledning er tænkt som hjælp og inspiration og ikke som en køreplan, der skal følges slavisk.

Opgavefordeling og forberedelse

I den følgende beskrivelse går vi ud fra, at

- organisten tager sig af klokkesangen, fremviser orglet og spiller "Vandringen på søen" (og evt. spiller musikken fra filmen)
- præsten tager sig af velkomst, lyd-gættelegen, læser/genfortæller *Vandringen på søen* og styrer samtalen om *Vandringen på søen*.

Men det er naturligvis op til den medvirkende præst og organist at aftale, hvordan rollerne fordeles.

Forberedelse til besøget

Præstens forberedelse:

1. At se videoklip fra et besøg på hjemmesiden www.lydspor.net. Bl.a. vises lyd-gættelegen og eksempler på elevsamtaler om fortællingen *Vandringen på søen*.
2. At printe kopiarket "Lyd-gætteleg" - et til hver elev (bilag 1).
3. At finde en blyant til hver elev
4. At forberede "Lyd-gætte-leg" ved at finde:
 - i. Tændstikker
 - ii. Salmenumre
 - iii. Dåbskande (med vand) og dåbsfad
 - iv. Jordpåkastelsessættet + trækasse
 - v. Alterbæger
5. At printe genfortælling til *Vandringen på søen* til oplæsning (bilag 4), eller alternativt at forberede fri genfortælling.
6. At se filmen LYDBØLGER (4 minutter) findes på www.lydspor.net.

Organistens forberedelse:

1. At se videoklip fra et besøg på hjemmesiden www.lydspor.net. Bl.a. vises et eksempel en indstudering af klokkesangen og en præsentation af orglet.
2. At forberede præsentationen af orglets opbygning og dets lyde.
3. Om muligt at finde en ekstra orgelpibe, som du kan bruges til demonstration.
4. At forberede øvelserne for 1) Tonehøjde 2) Styrke 3) Tempo 4) Stemninger. Evt. finde eksempler på orgelmusik til forskellige livssituationer som bryllup, begravelse og dåb.
5. At øve musikfortællingen *Vandringen på søen* (noder i bilag 4), hvor der er mulighed for enten at improvisere eller spille den fuldt noterede version.
6. Se filmen LYDBØLGE (4 minutter) findes på www.lydspor.net.
7. Evt. at øve noget af musikken til animationsfilmen LYDBØLGE, som eleverne har set inden kirkebesøget (noder i bilag 6).

Kirkebesøg

SKRIDT FOR SKRIDT

1. Velkomst og præsentation

Våbenhus. Ca. 2 minutter

Præsten fortæller om kirkens klokke(r) og deres måder at ringe på.

Ideer til samtale spørgsmål:

- *Hvad er den kraftigste lyd i kirken?*
- *Kan I høre lyde fra kirken derhjemme/på skolen?*
- *Er der nogen her, som har hørt kirkeklokkerne?*
- *Hvordan ringer klokkerne?*
- *Ved I, hvorfor klokkerne ringer?*
- *Må jeg bare gå op og ringe, når jeg har lyst?*
- *Hvornår ringer klokkerne?*

2. Klokkesangen

Våbenhus. Ca. 10 minutter

Organisten indstuderer klokkesangen (tekst og noder i bilag 2).

Instruktionsvideo med indstudering af klokkesang på www.lydspor.net

Eleverne stilles i en stor rundkreds. Alle prøver sangens 4 linjer igennem (min arm, min albue, min hæl og min tå og min lillefinger).

Rundkredsen deles op i fire grupper, men sådan at eleverne stadig har ansigtet mod midten, så de kan se organisten. Man kan også vælge at lave små rundkredse - sådan som organisten på videoen gør - men det kan gøre det sværere at følge den fælles puls.

Derpå synges der:

- Hold 1 synger med dyb stemme: *Min arm, min arm, min arm, min arm ...* (Store tunge klokker; strakte arme svinger frem og tilbage).
- Hold 2 synger med alm. stemme: *Min albue, min albue, min albue, min albue ...* (Dybe mellemklokker; hænderne rører skiftevis på den ene og den anden albue).
- Hold 3 synger med alm. stemme: *Min hæl og min tå, min hæl og min tå ...* (Høje mellemklokker; hælen og tåen på den ene fod sættes i jorden skiftevis).
- Hold 4 synger med høj, lys stemme: *Min lillefinger, min lillefinger, min lillefinger, min lillefinger ...* (Små lette klokker; knyttet hånd med strittende lillefinger vifter).

3. Planen for besøget præsenteres

Våbenhus. Ca. 1 minut

Præsten fortæller, hvad der skal foregå på besøget i kirken:

1. Organisten viser os orglet.
2. Lydgætteleg i kirken.
3. Vi undersøger, om orglet kan spille en fortælling.

4. Kirkens akustik

Kirkerum. Ca. 2 minutter

Alle lister ind i kirken og stiller eller sætter sig et sted, som præsten udvælger. Når alle har fundet en plads, lyttes der til stilheden.

Præsten klapper, for at demonstrere rummets akustik og for at skærpe opmærksomheden på, at STILHED også er et vigtigt element indenfor LYD og MUSIK.

- *Kan I høre noget?*
- *Hvordan lyder det?*

Kirken er et særligt lydtrum.

5. Ved orglet

Siddende eller stående omkring orglet. Ca. 15 minutter

OBS. Hvis der ikke er plads til, at klassen kan være omkring selve orglet, kan det løses ved at eleverne står i kirkerummet sammen med præsten, mens organisten sidder ved orglet. Det er så præsten, der må være ordførende og demonstrere de forskellige øvelser, mens organisten spiller de musikeksempler, der hører til.

a. Orglet og orgelpiberne

- *Kan I alle sammen suge ind – sådan her?*
- *Kan I alle sammen puste ud – sådan her?*

Orglet fungerer med luft. Det er faktisk som en omvendt støvsuger

Organisten viser - om muligt - en løs orgelpibe og prøver at puste i den:

Prøv evt. med for lidt, for meget og tilpas luft.

Spil evt. på orglet uden luften tændt. Ingen lyd.

Hov, hvad er der galt, er det gået i stykker?

- *Hvor mange piber har det?*
- *Hvilke lyde kan et orgel "sige"?*

Demonstrer evt. nogle sjove lyde, som orglet kan sige - fuglefløjt, trompet eller lignende.

"Tryllekunst": Manualerne kobles sådan, at eleverne kan se, at tangenterne i den ene manual bevæger sig, når man trykker på dem i den anden manual.

b. Tonehøjde

- *Hvordan kan I med jeres kroppe vise de dybe toner og de høje toner?*

Hvis eleverne ikke selv finder på det, kan organisten hjælpe dem på vej:

Ned i knæ ved dybe toner, op på tå og strakte arme ved de højeste toner. Organisten spiller et stykke med høje toner, dybe toner og mellemtoner. Til sidst med hurtigt interval. Eleverne følger musikken.

c. Styrke

- *Kan I vise med jeres hænder, hvor kraftigt jeg spiller?*

Find en måde, hvorpå I kan vise styrken med armene/hænderne.

Organisten spiller et stykke musik med svage og kraftige passager, mens eleverne viser lydstyrken.

d. Tempo

- *Hvordan kan I vise tempoet i musikken?*
- *Hvis I skulle male til den musik, der bliver spillet, hvordan ville I så male?*

Male til musikken:

Langsomme strøg eller hurtigere strøg afhængigt af tempoet.

Mange elever vil følge rytmen i melodien i stedet for pulsen - forsøg at holde dem til pulsen.

Man kan også lade én elev eller læreren være dirigent og styre tempoet.

e. Musik og stemning

Organisten fortæller eleverne, at mennesker kommer i kirken med mange forskellige følelser. Nogle er meget glade, andre er meget kede af det, og nogle kommer til helt almindelig hverdag, hvor man måske bare er tænksum. Alle disse menneskelige stemninger kan orglet sætte musik til.

- *Hvilken stemning kommer I i, når musikken er sådan? (Dur/mol, diskant/bas)*

Musik kan afspejle glæde og sorg, vrede og vemod.

Lad eleverne vise musikkens stemning med deres ansigter.

- *Vis med jeres ansigter, om denne musik er glad/trist/jubelglad/vred eller sørgmodig*

Der spilles et stykke med udpræget dur-stemning. Dernæst mol.

Lad eleverne dirigere musikken med ansigtsudtryk. En elev viser et glad ansigt = glad musik, eleven viser et trist ansigt = trist musik og så fremdeles.

Hvis tiden er til det, kan der bruges eksempler fra kirkens ritualer, og eleverne kan gætte, hvilken begivenhed den relevante musik kan bruges til fx bryllup, begravelse og en højtid som jul.

Inspiration til musikvalg:

Festlig glædelig musik kan være:

- Starten af Mendelssohns bryllupsmarch
 - Starten af Widor's Toccata
 - Starten af et af Bachs 8 små præludier
- eller fra koralbogen:
- Dig være ære (DDK 83)
 - Lov den Herre (DDK 338)
 - Nu takker alle Gud (DDK 399)

Sørgelig trist musik kan være:

- Start af Händels largo
 - Start af Albinonis adagio i G
 - Start af Pachelbells canon
- eller fra koralbogen:
- Jeg er træet og går til ro (DDK 260) - spillet langsomt!
 - Dagen går med raske fjed (DDK 34)
 - O hoved højt forhånet (DDK 24)

For at illustrere barnedåb:

- Nu titte til hinanden (DDK 400)
- Sov sødt barnlille (DDK 485)
- Fyldt af glæde DDK (146/147)

6. Lydgætteleg

Kirkerum. Ca. 10 minutter

Hver elev får udleveret ark med lydgætteleg (bilag 1) + blyant.

Eleverne finder hver en bænk at lægge sig på.

- a. Præsten siger, at de skal have ører som en elefant - for nu skal de lukke øjnene og lytte til forskellige lyde i rummet. Der kommer 3 lyde. Prøv, om I kan høre, hvilke lyde det er. I må først åbne øjnene, når jeg siger til.
- b. Præsten går rundt i kiren og laver 3 forskellige lyde i træk.
- c. Når de har lyttet til de 3 lyde åbner de øjnene og noterer 1-2-3 på deres papir. Derefter lytter de til tre lyde mere og noterer på papiret.
- d. Når alle er færdige med at notere de 3 lyde, spørger man klassen, hvilke lyde de hørte.
- e. Herefter tages en runde med 3 nye lyde.

FORSLAG til seks lyde

1. Kirkedør bliver åbnet/lukket
2. Salmenumre sættes op
3. Lys på alteret bliver tændt
4. Vand hældes op i døbefonten
5. Jord kastes på en kiste (en trækasse)
6. Et kys (ved bryllup)

Afrunding - evt. lille samtale om, at når man ikke kan se, hører man til gengæld bedre. Det er, som om at lydverdenen bliver større, når man lukker øjnene.

7. Musikfortællingen Vandringen på søen

Kirkerum. Ca. 10 minutter

Det vil være godt, hvis eleverne her ved den sidste øvelse kan skifte placering i kirken. Måske kan de ligge på hynder på gulvet eller ligge på andre bænke der. De skal ligge ned, mens musikken spiller.

Eleverne forberedes på, at de skal høre et stykke musik, som måske rummer en fortælling. De skal tænde for deres indre skærm og se, om der kommer billeder på den, mens de hører musikken.

Organisten spiller *Vandringen på søen*.

Der samtales om stykket: *Hvad hørte I?* (Præsten eller organisten fører dialogen).

Det er vigtigt, at elevernes bud anerkendes, og at man ikke får på fornemmelsen, at der ledes efter et "rigtigt svar". Hvis eleven svarer: Jeg tror det var den barmhjertige samaritaner, kan man svare: Hvorfor tror du det - hvordan synes du musikken passede til den fortælling?

Ideer til spørgsmål:

- *Hvordan begyndte musikken?*
- *Var musikken i det midterste stykke glad/vred/trist/uhyggelig?*
- *Hvilke billeder lavede musikken i dit hovede?*

Det er vigtigt at præcisere, at musik ikke fortæller bestemte fortællinger, ligesom man kan gøre med ord. Musik er et andet sprog, som fortæller i billeder, stemninger eller måske i farver?

Det, man kan sige, er, at komponisten til stykket har tænkt på en bestemt fortælling, da han skrev stykket – men ret beset kan dette stykke musik illustrere rigtig mange fortællinger fra Bibelen – jvf. liv-død-ny begyndelse.

Præsten læser eller genfortæller *Vandringen på søen*.

Herefter spiller organisten stykket igen.

Samtale:

- *Hvordan synes I, at musikken passede til fortællingen?*

8. Afrunding med lydsang

Kirkerum. Ca. 5 minutter

Hvis eleverne har sunget lydsangen på skolen, er det en rigtig god ide at afslutte besøget med, at organisten akkompagnerer eleverne fra klaveret.

Tak for besøget!

Bilag

Lydgætteleg kopiark

Navn _____

Klasse _____

Klokkesang

Sangen/remserne øves med eleverne i starten af besøget. En video med en klasse, der lærer sangen, findes på www.lydspor.net under menupunktet "organister og præster".

Klokken

♩ = ca. 200

Rep. ad. lib.

1. Min arm, min arm, min

2. Min al - bu', min al - bu', min

3. Min hæl og min tå, min

4. Min lil - le - fin - ger, min lil - le - fin - ger, min

Klokken (kanon)

♩ = ca. 200

1. Min arm, min arm, min arm, min arm, min

2. al - bu', min al - bu', min al - bu', min al - bu', min

3. hæl og min tå, min hæl og min tå, min

4. lil - le - fin - ger, min lil - le - fin - ger, min lil - le - fin - ger, min lil - le - fin - ger, min

Vandringen på søen - node

VANDRINGEN PÅ SØEN

Povl Chr. Balslev
2015

Musical notation for the first system, measures 1-5. The piece is in 4/4 time with a key signature of one flat (B-flat). The music is written for piano in treble and bass clefs. The first system is labeled 'A'.

Musical notation for the second system, measures 6-11. The music continues in the same key and time signature. The second system is labeled 'B'. The lyrics "der registreres op til plenum" are written below the bass staff. The system concludes with a repeat sign.

Musical notation for the third system, measures 12-15. The music continues in the same key and time signature. The third system is labeled 'C'. The system concludes with a repeat sign.

16

Der registreres ned til A registrering

22

D

28

rit.

En indspillet udgave af *Vandringen på søen* findes på www.lydspor.net under menuen "Organister og præster".

Stykket er skrevet som en skabelon, der kan spilles på alle orgler uanset størrelse, og kan fint udvides.

- Del A spilles to gange med forskellig registrering. Ultimo i A kan indsættes tremolo mens man registrerer op til plenumklang. B, C og D kan med fordel gentages 4 gange i stedet for to.
- Uvejret i B kan udvides, og fingeren kan flyttes rundt i forskellige tonearter, hvis dette ønskes.
- Figuren i B's venstre hånd (pedal) kan, hvis det ønskes, fortsætte ind over C's i stedet for klosterklangen!
- Del C registreres meget mildt for at illustrere at Jesus kommer og redder disciplene selv om stormen stadig raser.
- Mellem C og D kan indføjes et lille afsnit med bølger, for at vise Peters tvivl. Det kan fx de fire takter fra afsnit B.

Vandringen på søen - tekst

Forslag til genfortælling af Vandringen på søen

Jesus og disciplene havde opholdt sig nogle timer ved en stor sø. Nu skulle de videre, og Jesus sagde til disciplene, at de skulle sejle i forvejen til den anden side af søen.

Disciplene sejlede ud. Men da de var midt på søen, rejste der sig pludselig et voldsomt uvejr. Vinden tog hårdt fat i disciplene, så de var tæt på at miste balancen og falde overbord. Bølgerne slog ind over båden med vild kraft. Den blev kastet hid og did – snart under, snart over vandet. Disciplene havde opgivet at styre båden og brugte i stedet alle deres kræfter på at holde fast i rælingen og gøre sig tunge mod bådens bund. Der lå de og var helt prisgivet naturens kræfter. Og de håbede det bedste.

Pludselig viste Jesus sig for dem på vandet. Han lyste sært. Som et spøgelse. Disciplene blev skrækslagne, men Jesus sagde: Frygt ikke – det er bare mig.

Peter håbede, det virkelig var Jesus, men han følte sig ikke sikker. Med klaprende tænder sagde han:

Hvis det er dig, herre – så sig til mig, at jeg skal komme ud til dig på vandet.

Kom, sagde Jesus og rakte hånden ud mod Peter.

Og Peter rejste sig vaklende fra bådens bund og begyndte at gå. Ud på vandet gik han. Bare sådan. Ja, det gjorde han, i hvert fald indtil han begyndte at tænke over, hvad det var, han var i gang med at gå på vandet. Det kunne intet menneske. Og da slet ikke i sådan et stormvejr! Og i samme øjeblik, han tænkte det, begyndte han at gå til bunds. Han rakte sine hænder op og råbte: Hjælp mig, herre! Hjælp mig! Og Jesus rakte sine hænder ud efter ham og fik ham fisket op.

Din lille tosse, sagde han – hvorfor begyndte du at tvivle?

I samme øjeblik lagde stormen sig lige så pludseligt, som den var kommet, og mændene i båden kunne næsten ikke tro deres egne øjne.

Lydsangen

Eleverne lærer denne lydsang hjemme i klassen, og det er ikke en del af kirkebesøget. Men hvis klassen er glad for sangen og tiden er til det, kan det være en god ide at synge den i forbindelse med kirkebesøget også.

Lydsang

Musik Poul Balslev

Tekst Lene Bekhøj

5

F F/a Gm⁷ C⁷ Dm Dm/f Am

Lyt - te ud - ad, lyt - te ind, lyt - te ef - ter må - ne - skin,
Lyt - te ind - ad, lyt - te ud, lyt - te ef - ter stjer - ne - skud

Bb F 1. Gm⁷ C⁷ 2. C⁷ F

glem - te ly - de i et hjør - ne af din hjer - ne. i det fjer - ne.
eng - le - lyd og bjer - ges mum - len

1. Lytte udad, lytte ind
lytte efter måneskin,
glemte lyde i et hjørne af din hjerne.
Lytte indad, lytte ud,
lytte efter stjernesrud –
englelyd og bjerges mumlen i det fjerne.

2. Lytte nedad, lytte op
lytte efter træets top
trækkes hårdt igennem himlen efter vinden
Lytte opad, lytte ned
lyt' til lyden af den fred,
der er stille, som et langsomt strøg på kinden.

(synges stille)

3. Lytte til et kontinent
uden lyd og instrument
ingen latter her på kloden kunne høres!
ord bli'r gemt et hem'ligt sted
ingen sange får vi med
ville men'sker så monstro ha' fået ører?

4. Lytte fremad, lyt' tilbage
lyt' til lyden af de dage
der var fyldt med leg og venners glade stemmer
Lyt' tilbage, lytte frem
lytte efter alle dem,
der forstår at kærligheden aldrig glemmer.

Filmmusik - noder

Organisten kan vælge at spille uddrag fra de Bachstykker, som udgør lydsporet til den lille animationsfilm LYDBØLGER, som eleverne har set inden kirkebesøget.

Det er kun tænkt som en ekstra mulighed. Men det vil uden tvivl være en fin oplevelse for eleverne at høre musikken spillet "live" på et rigtigt orgel.

Adagio.

Attaca d-mol

Attaca d-mol
toccata
(s.2).

1

2

Musical notation for the first system, featuring a treble clef staff with a melodic line and a bass clef staff with a bass line. A blue arrow points from the bass staff to the treble staff.

Prestissimo

Musical notation for the second system, starting at measure 4. It features a treble clef staff with a melodic line and a bass clef staff with a bass line. The tempo is marked "Prestissimo" and there are triplets in both staves.

Musical notation for the third system, starting at measure 6. It features a treble clef staff with a melodic line and a bass clef staff with a bass line. The tempo is marked "Prestissimo" and there are triplets in both staves.

3

Musical score for measures 8 and 9. It consists of three staves: a treble clef staff with a 3/4 time signature, a bass clef staff, and a grand staff (treble and bass clefs). The music features a melodic line in the treble clef and a bass line in the bass clef. Measure 8 starts with a treble clef and a 3/4 time signature. Measure 9 continues the melody and bass line.

Her registreres ned til 8'+H'...
mens der spilles Dsus4 - D

Musical score for measures 10 and 11. It consists of three staves: a treble clef staff, a bass clef staff, and a grand staff. Measure 10 is marked with a downward-pointing arrow and the tempo marking "(Adagio)". The music features a melodic line in the treble clef and a bass line in the bass clef. Measure 11 continues the melody and bass line.

(H)

Fuga

The musical score is presented in three systems, each containing three staves. The first system is labeled 'Fuga' with a blue arrow pointing to the first staff. The notation includes treble and bass clefs, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The music features complex polyphonic textures with multiple voices and various rhythmic patterns.

5

The first system of the musical score consists of two staves, a treble clef on top and a bass clef on the bottom. The music is written in a key with one sharp (F#) and a 3/4 time signature. It features a complex texture with multiple voices or instruments, including a prominent melodic line in the treble and a more rhythmic accompaniment in the bass. The system contains five measures of music.

The second system of the musical score continues the composition from the first system. It maintains the same two-staff structure and key signature. The musical notation includes various note values, rests, and dynamic markings, suggesting a rich harmonic and melodic development. This system also contains five measures.

The third system of the musical score concludes the piece. It features a final melodic flourish in the treble staff and a corresponding bass line. A black arrow points to the first measure of this system, highlighting a specific musical element. The system contains five measures.

6

The image shows a handwritten musical score for piano, consisting of two systems of staves. The first system has six staves, and the second system has five staves. The notation includes treble and bass clefs, various note values, and rests. There are handwritten annotations: a circled '6' at the beginning of the first system, and arrows pointing to specific measures in both systems. The score is written on a white background with some faint pink markings.